

UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ OSTROWA WIELKOPOLSKIEGO
z dnia 2026 r.

w sprawie rozpatrzenia wniosku mieszkańca

Na podstawie art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025r. poz. 1153 z późn. zm.) w związku z art. 242 § 1 ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691), uchwala się, co następuje:

§ 1. Wniosek z dnia 8 grudnia 2025, dotyczący podjęcia inicjatywy uchwałodawczej w sprawie przeprowadzenia referendum lokalnego w sprawie odwołania Prezydenta Miasta Ostrowa Wielkopolskiego przed upływem kadencji, uznaje się za niezasługujący na uwzględnienie.

§ 2. O sposobie rozpatrzenia wniosku Przewodniczący Rady Miejskiej Ostrowa Wielkopolskiego zawiadomi wnioskodawcę.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

INSPEKTOR
Ochrony Danych
mgr Tomasz Kuśnierzak

RADCA PRAWNY

Mirosław Błozyśko

UZASADNIENIE

W dniu 8 grudnia 2025 roku złożony został do Przewodniczącego Rady Miejskiej Ostrowa Wielkopolskiego wniosek o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej w sprawie przeprowadzenia referendum lokalnego w sprawie odwołania Prezydenta Miasta Ostrowa Wielkopolskiego przed upływem kadencji.

Przewodniczący Rady Miejskiej Ostrowa Wielkopolskiego w dniu 12 grudnia 2025 roku zwrócił się do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej Ostrowa Wielkopolskiego o rozpatrzenie wniosku i wydanie opinii.

Ustawa o samorządzie gminnym przewiduje instrumenty kontroli działalności prezydenta. To absolutorium i wotum zaufania, kontrola Regionalnej Izby Obrachunkowej i Najwyższej Izby Kontroli oraz nadzór wojewody. Prezydent, wójt, burmistrz może ponieść także odpowiedzialność karną i administracyjną. Referendum powinno więc być środkiem ostatecznym, po wyczerpaniu wyżej wymienionych działań.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, organem wykonawczym gminy jest wójt (burmistrz, prezydent miasta), wybierany w wyborach bezpośrednich.

Art. 11a ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym mówi, że to mieszkańcy gminy podejmują rozstrzygnięcia w drodze głosowania powszechnego, w tym poprzez wybór organów gminy. Ustawodawca przewidział rozbudowany system kontroli działalności Prezydenta Miasta, w szczególności:

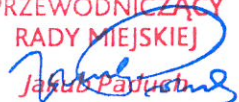
- raport o stanie gminy oraz wotum zaufania;
- absolutorium z tytułu wykonania budżetu,
- nadzór wojewody oraz regionalnej izby obrachunkowej.

Art. 28aa ust. 9 ustawy o samorządzie gminnym mówi: „Nieudzielenie wotum zaufania stanowi podstawę do podjęcia uchwały o przeprowadzeniu referendum w sprawie odwołania wójta.” Ustawodawca przewidział więc stopniowalny system odpowiedzialności prezydenta (raport o stanie gminy → wotum zaufania → absolutorium → referendum). Pominięcie tych etapów i sięganie od razu po referendum naruszyłoby logikę systemową ustawy. Także zgodnie z ustawą z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym referendum w sprawie odwołania organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego przed upływem kadencji może zostać przeprowadzone wyłącznie po spełnieniu ściśle określonych warunków formalnych i materialnych. Referendum to ma charakter nadzwyczajny i nie może stanowić środka wyrażania niezadowolenia o charakterze ogólnym lub politycznym, niepopartego obiektywnymi i udokumentowanymi przesłankami. W przedmiotowym wniosku nie wskazano konkretnych, udowodnionych naruszeń prawa, które mogłyby uzasadniać podjęcie procedury referendalnej. Przedstawiona argumentacja ma charakter ocenny i subiektywny, niepoparty ustaleniami organów nadzoru (RIO, NIK, Wojewoda) ani prawomocnymi rozstrzygnięciami tych instytucji kontrolnych lub sądowych. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej Ostrowa Wielkopolskiego podkreśla, że niezadowolenie mieszkańca lub grupy mieszkańców nie może wywoływać w Radzie Miejskiej natychmiastowego efektu w postaci uchwały o odwołaniu prezydenta miasta. W tym kontekście referendum należy traktować jako środek nadzwyczajny (ultima ratio), stosowany wyłącznie w sytuacjach wyjątkowych, a nie jako alternatywę dla przewidzianych prawem mechanizmów kontroli. Komisja informuje również, że w razie niezadowolenia z treści opinii, z wnioskiem o odwołanie Prezydenta Miasta Ostrowa Wielkopolskiego może wystąpić również grupa mieszkańców na zasadach określonych w ustawie z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (tj. Dz. U. z 2025 r. poz. 472 ze zm.)

Mając na uwadze powyższe, zasadnym jest uznanie przedmiotowego wniosku za niezasługujący na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 246§1 Kodeksu postępowania administracyjnego wnioskodawcy niezadowoleni ze sposobu załatwienia wniosku służy prawo wniesienia skargi w trybie określonym w rozdziale 2 działu

VIII Kodeksu postępowania administracyjnego. Ponadto zgodnie z art.247 w zw. z art.238 i 239 kpa w przypadku gdy wniosek, w wyniku jego rozpatrzenia został uznany za bezzasadny i jego bezzasadność wykazano w odpowiedzi na wniosek, a wnioskodawca ponowił wniosek bez wskazania nowych okoliczności – organ właściwy do jego rozpatrzenia może podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy – bez zawiadomienia wnioskodawcy.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

Jacek Pałuch